پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۶

تاثیر تدریس مبتنی بر نقشه مفهومی بر یادگیری و تفکر انتقادی در درس دندانپزشکی قانونی دانشجویان دندانپزشکی

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
بررسی تأثیر آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی بر یادگیری و مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان دندانپزشکی در درس دندانپزشکی قانونی.
طراحی
مطالعه نیمه‌تجربی با طرح پیش‌آزمون–پس‌آزمون و گروه کنترل، با دو گروه موازی، بر روی ۴۲ دانشجوی ترم پنجم دندانپزشکی. نمونه‌ها به دو گروه مداخله و کنترل، هر کدام ۲۱ نفر، تقسیم شدند. گروه مداخله آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی و گروه کنترل آموزش معمول به روش سخنرانی و پاورپوینت دریافت کردند. پیش از مداخله، سطح یادگیری و تفکر انتقادی در هر دو گروه ارزیابی و پس از مداخله نیز همان متغیرها مجدداً سنجیده شدند.
نحوه و محل انجام مطالعه
مطالعه در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ایران انجام شد. آموزش توسط یک مدرس و طبق پروتکل استاندارد ارائه شد. دانش با آزمون ۱۲ سؤالی پژوهشگرساخته و تفکر انتقادی با نسخه فارسی آزمون مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا (CCTST-B) ارزیابی شد.
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
۴۲ دانشجوی سال پنجم دندانپزشکی شرکت‌کننده در درس اجباری دندانپزشکی قانونی دانشگاه علوم پزشکی کرمان وارد مطالعه شدند. معیارهای ورود شامل دانشجوی سال پنجم بودن، شرکت در درس، رضایت برای شرکت و نداشتن تجربه قبلی آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی بود. غیبت در یک یا بیشتر از جلسات آموزشی معیار خروج از مطالعه بود.
گروه‌های مداخله
شرکت‌کنندگان به‌طور تصادفی به دو گروه ۲۱ نفره تقسیم شدند. گروه مداخله آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی شامل سناریوهای موردی، شناسایی مفاهیم و روابط آن‌ها، ترسیم نقشه مفهومی و بحث هدایت‌شده را دریافت کرد. گروه کنترل آموزش معمول سخنرانی با پاورپوینت دریافت کرد. محتوای آموزشی و اهداف یادگیری در دو گروه یکسان بود.
متغیرهای پیامد اصلی
نمره دانش دندانپزشکی قانونی و نمره مهارت‌های تفکر انتقادی قبل و بعد از مداخله. همچنین عملکرد دانشجویان در ساخت نقشه مفهومی در گروه مداخله ارزیابی شد.

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی

نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260910071001N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-10-17, ۱۴۰۵/۰۷/۲۵**
زمان‌بندی ثبت: **retrospective**

آخرین بروز رسانی: **2026-10-17, ۱۴۰۵/۰۷/۲۵**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-10-17, ۱۴۰۵/۰۷/۲۵

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
مریم موسی نژاد
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 34 3281 5019
آدرس ایمیل
m.moosanejad@kmu.ac.ir

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2018-03-21, ۱۳۹۷/۰۱/۰۱
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2019-05-11, ۱۳۹۸/۰۲/۲۱
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
تاثیر تدریس مبتنی بر نقشه مفهومی بر یادگیری و تفکر انتقادی در درس دندانپزشکی قانونی دانشجویان دندانپزشکی

عنوان عمومی کارآزمایی
تاثیر تدریس مبتنی بر نقشه مفهومی بر یادگیری و تفکر انتقادی در درس دندانپزشکی قانونی دانشجویان دندانپزشکی
هدف اصلی مطالعه
آموزشی/مشاوره‌ای
شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه
شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
دانشجویان دندانپزشکی در حال تحصیل ترم 5 تمایل به شرکت در مطالعه نداشتن سابقه آموزش در خصوص روش آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی
شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
یک جلسه غیبت دردوره آموزش دندانپزشکی قانونی
سن
بدون محدودیت سنی
جنسیت
هر دو

فاز مطالعه
مصداق ندارد
گروه‌های کور شده در مطالعه
اطلاعات موجود نیست
حجم نمونه کل
حجم نمونه پیش‌بینی شده: **42**
.بیش از یک نمونه در هر نفر شرکت کننده
تعداد نمونه در هر نفر شرکت کننده: **21**
در گروه مداخله، 8 پسر و 13 دختر و در گروه کنترل 14 پسر و 7 دختر وجود داشت
تصادفی سازی (نظر محقق)
اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل
توصیف نحوه تصادفی سازی
جمعاًتعداد42دانشجویترم5دندانپزشکی که درحال گذراندن واحد دندانپزشکی قانونی بودندبه صورت سرشماری واردمطالعه شدند،که به روش نمونه گیري غیراحتمالی و مبتنی بر هدف پس از تخصیص تصادفی در دو گروه شاهد و مداخله مورد مطالعه قرار گرفت. با توجه به محدودیت تعداد دانشجویان کلیه دانشجویان دندانپزشکی به صورت مبتنی بر هدف وارد مطالعه می شود اگرچه از تخصیص تصادفی در گروه ها استفاده شد با این حال مطالعه از تصادفی سازی واقعی خارج و به سمت نیمه تجربی رفت
کور سازی (به نظر محقق)
کور نشده است
توصیف نحوه کور سازی
دارو نما
ندارد
اختصاص به گروه‌های مطالعه
موارد دیگر
سایر مشخصات طراحی مطالعه
این مطالعه آینده‌نگرِ شبه‌تجربی و کنترل‌شده بر روی ۴۲ دانشجوی سال پنجم دندانپزشکی که در یک درس اجباری دندانپزشکی قانونی ثبت‌نام کرده بودند، انجام شد. شرکت‌کنندگان به‌طور تصادفی به دو گروه تقسیم شدند: گروه آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی (۲۱ نفر) و گروه آموزش سنتی مبتنی بر سخنرانی (۲۱ نفر). هر دو گروه محتوای آموزشی یکسانی را طی دو جلسه آموزشی و توسط یک مدرس واحد دریافت کردند. سطح دانش با استفاده از یک آزمون ۱۲سؤالی چندگزینه‌ای (که توسط پژوهشگر طراحی و روایی آن تأیید شده بود) و مهارت‌های تفکر انتقادی با استفاده از نسخه فارسی «آزمون مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا»، پیش و پس از مداخله سنجیده شد. مقایسه‌های بین‌گروهی و درون‌گروهی با استفاده از آزمون‌های t مستقل و t زوجی انجام گرفت.

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق
نام کمیته اخلاق
کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی کرمان
آدرس خیابان
کرمان، ابتدای محور هفت باغ علوی ، پردیس دانشگاه علوم پزشکی
شهر
کرمان
استان
کرمان
کد پستی
7616910002
تاریخ تایید
2019-02-18, ۱۳۹۷/۱۱/۲۹
کد کمیته اخلاق
IR.KMU.REC.1397.492

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح
آموزش دندانپزشکی قانونی
کد ICD-10
توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد
نمره یادگیری دانشجویان در محتوای درس دندانپزشکی قانونی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از مداخله و بلافاصله پس از مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
با استفاده از آزمون کتبی ۱۲ سؤالی طراحی‌شده برای سنجش یادگیری؛ برای هر پاسخ صحیح ۱ امتیاز و برای پاسخ نادرست ۰ امتیاز در نظر گرفته شد و مجموع پاسخ‌های صحیح به‌عنوان نمره یادگیری محاسبه شد.

2

شرح متغیر پیامد
نمره تفکر انتقادی دانشجویان
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از مداخله و بلافاصله پس از مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
با استفاده از پرسشنامه تفکر انتقادی کالیفرنیا

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله

گروه مداخله: آموزش مبتنی بر نقشه مفهومی در درس دندانپزشکی قانونی. محتوای آموزشی درس بررسی و در قالب سناریوها تنظیم شد و پس از تحلیل مطالب، نقشه‌های مفهومی تهیه و طی دو جلسه آموزشی ارائه شدند.

طبقه بندی

غیره

2

شرح مداخله

گروه کنترل: آموزش معمول درس دندانپزشکی قانونی به روش سخنرانی و استفاده از پاورپوینت.

طبقه بندی

غیره

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نام کامل فرد مسوول

عصمت نوحی

آدرس خیابان

رضوان 17

شهر

کرمان

استان

کرمان

کد پستی

987654321

تلفن

+98 34 3226 8056

ایمیل

m.moosanejad@kmu.ac.ir

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نام کامل فرد مسوول

دکتر حمید شریفی

آدرس خیابان

کرمان، چهارراه سمیه (طهماسب آباد)، ابتدای خیابان ابن سینا، معاونت تحقیقات و فناوری

شهر

کرمان

استان

کرمان

کد پستی

987654321

تلفن

+98 34 3226 3821

فکس

+98 34 3226 3857

ایمیل

sharifihami@gmail.com

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

خیر

عنوان منبع مالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نام کامل فرد مسوول

عصمت نوحی

موقعیت شغلی

هیئت علمی

آخرین مدرک تحصیلی

.Ph.D

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

پرستاری

آدرس خیابان

رضوان 17

شهر

کرمان

استان

کرمان

کد پستی

987654321

تلفن

+98 34 3226 8056

ایمیل

m.moosanejad@kmu.ac.ir

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نام کامل فرد مسوول

عصمت نوحی

موقعیت شغلی

هیئت علمی

آخرین مدرک تحصیلی

.Ph.D

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

پرستاری

آدرس خیابان

رضوان 17

شهر

کرمان

استان

کرمان

کد پستی
987654321
تلفن
+98 34 3226 8056
ایمیل
m.moosanejad@kmu.ac.ir

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه علوم پزشکی کرمان
نام کامل فرد مسوول
عصمت نوحی
موقعیت شغلی
هیئت علمی
آخرین مدرک تحصیلی
.Ph.D
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
پرستاری
آدرس خیابان
رضوان 17
شهر
کرمان
استان
کرمان
کد پستی
987654321
تلفن
+98 34 3226 8056
ایمیل
m.moosanejad@kmu.ac.ir

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
توجیه/علت عدم تصمیم/عدم انتشار IPD
به دلیل حفظ محرمانگی و حریم خصوصی شرکت‌کنندگان و با توجه به ماهیت آموزشی مطالعه، برنامه‌ای برای انتشار داده‌های فردی شرکت‌کنندگان وجود ندارد.
پروتکل مطالعه
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
نقشه آنالیز آماری
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
گزارش مطالعه بالینی
مصداق ندارد
کدهای استفاده شده در آنالیز
مصداق ندارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
مصداق ندارد